

eul_wid: tyc-au

Ζώσιμος ὁ Πανοπολίτης · Zosimus of Panopolis

On the Work to be Done at Every Time

Περὶ τοῦ ἐν παντὶ καιρῷ ἀρκτέον τὸ ἔργον

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique
Dialect: Κοινὴ τεχνικὴ Technical Koine
Domain: Ἐπιστήμη Science
Format: Πραγματεία Treatise

2.157 ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΠΑΝΤΙ ΚΑΙΡΩ ΑΡΚΤΕΟΝ Ἀναγκαῖον καὶ περὶ καιρῶν ζητήσωμεν. Τὸ πνεῦμα ἔλεγεν, φησὶν, ἀπὸ ἄνθους ἡλιοῦσθαι καὶ ταριχεύεσθαι ἕως τοῦ ἔαρος· καὶ τότε λοιπὸν ἐν παντὶ καιρῷ πυρὸς, ὃ χρυσὸς εἰς τὸ χρῆσθαι. Ὁ γὰρ μέγας, φησὶν, ἥλιος ποιεῖ τοῦτο, ὅτι δι' αὐτοῦ, φησὶν, γίνεται. Ἄκουε τοῦ Ἑρμοῦ λέγοντος ὅτι ἡ μάλαξις τῶν ἀλαξίμων γίνεται ἐν ψυχροῖς. Περὶ τούτου ἰσχυρῶς διέλαβεν ἐν τῷ τέλει τῆς λευκώσεως τοῦ μολύβδου· ἐκεῖ καὶ περὶ τοῦ χρυσοῦ λέγει· οὕτως πως ὁ ποιῶν τὸ πᾶν· ἐκεῖ καὶ περὶ τοῦ ἡθμῆσαι τὸ πᾶν διέλαβεν ὃν τινα ἡθμόν· οὔτε Ἀγαθοδαίμονα λέληθε, καὶ ταύτην ἄμμου πλῦσιν ἔφη καὶ κάθαρσιν, ὅτε τὸ πᾶν λειωθὲν καὶ γενόμενον ὕδωρ ἔλθῃ διὰ ἡθμοῦ ἢ ὑλιστῆρος. Καὶ ὁ Ἑρμῆς φησιν· «Γίνεται ὡς ἡ στάκτη ἀκακία.» Ἐὰν μὲν γὰρ ὑποστάθμην, δηλὸν γέγονεν ὡς αἱ οὐσίαι καὶ τὰ μέταλλα οὐδαμῶς λειοῦνται· Καὶ περὶ τούτων αὐτὸς ὁ Ἑρμῆς ἐν τοῖς κοσκίνοις ἰσχυρῶς διέλαβεν, λέγων ἄνω καὶ κάτω· «Ἐὰν καταβῇ τὰ ὕδατα, αὐτὸ τὸ κόσ·

2.157 κινον ὡς ἔοικε ῥοῦν.» Ὅλα ὁμοῦ καταβαίνοντα αὐτὰ κατὰ τὸν μέγαν Ἑρμῆ· τάχα καὶ ἀναβαίνοντα δι' ὀργάνου, εἰς ὃ καὶ ἔψεσθαι δοκοῦσι. Ταῦτα δὲ εἰρήκαμεν τῷ λόγῳ, πλὴν ὁ λόγος περὶ καιροῦ. Καιρὸς γὰρ ὁ θερινὸς, ὅτε ὁ ἥλιος φύσιν ἔχει πρὸς τὸ πρᾶγμα. Ἀμέλει οὖν ἡ Μαρία ἐν ταῖς ποιήσεσιν τοῦ προσωπιδίου· «Ὑδωρ θεῖον ληφθήσεται τοῖς μὴ νοοῦσιν, ὡς γέγραπται, ὃ διὰ τῆς λωπάδος καὶ τοῦ σωλῆνος εἰς ὕψος ἀναπέμπεται.» Ἄλλ' ἔθος τοῦτο λέγειν ὕδωρ τὴν αἰθάλην τοῦ θεοῦ ἀθίκτου, ἀρσενίκων· οὗ ἕνεκεν ἐμυκτήρισάς με ὅτι περ δι' ἐνὸς λόγου, τοσοῦτόν σοι τὸ μυστήριον ἐξέφρασα.

2.157 Τοῦτο μὲν τὸ ὕδωρ τοῦ θεοῦ λευκαίνόμενον διὰ τῶν λευκαίνοντων, λευκαίνει, καὶ ξανθούμενον διὰ τῶν ξανθούντων, ξανθοῖ, [καὶ ποιῶν] καὶ μελαινόμενον διὰ χαλκάνθου καὶ κικίδου, μελανοῖ· εἰς μέλανσιν ἀργύρου εἰς τὸν ἡμῶν μολυβδόχαλκον, περὶ οὗ μολυβδοχάλκου ἐν τῷ πατροπαραδότῳ ἀργύρῳ σοι προσεφώνησα. Μελαι νόμενον οὖν καὶ τὸ ὕδωρ ἀναλαμβάνοντα <τὸν> μολυβδόχαλκον ἡμῶν βάπτει ἄφευκτον μέλανσιν, ἣν τινα, μηδὲν οὔσαν, μέγα ἐπιθυμοῦσιν οἱ μύσται πάντες εἰδέναι· τὸ δὲ αὐτὸ ὕδωρ οἷον λαμβάνει τοιοῦτον, καὶ βάπτει ἄφευκτον, ὑφεξαίρουμένου τοῦ ἐλαίου καὶ τοῦ μέλιτος. Καὶ ὁ φιλόσοφος φησιν ὅτι ὀλίγον θεῖον ἄθικτον οἶδε πολλὰ εἶδη καῦσαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς λίθους καὶ τὰ μέταλλα μαλάσσει. Ἐν τούτῳ τῷ ὕδατι λειοῦται τὸ σύνθεμα. τὸ θεῖον, ὡς εἰς τὸν ἀνδροδάμαντα φησὶν· «Ἐὰν ἄπυρον θεῖον προβάλλῃς, ποιεῖς χρυσοζώμιον, ὁμοῦ σὺν τῷ συνθέματι τῶν οὐσιῶν· καὶ τὸ σύνθεμα τῶν θειωδῶν λειοῦται». Καὶ οὕτως ἔψεται ἢ ὀπτᾶται, ἵνα ὁ νοῦς σωθῇ.

2.158 «Ἐάν, φησὶν, θεῖον ἄπυρον προσβάλλης, ποιεῖς χρυσοζώμιον διὰ πρίσ .

2.158 ματος, ἢ κηροτακίδος, τὸ θεῖον ὕδωρ, ἕως σχῆ χρυσόν· ἔψει ἐλαφρῶς κινῶν, ἐπιβάλλων τὰ μωτάρια τῆς ξανθῆς σανδαράχης.» Μωτάρια δὲ εἰρήκασι διὰ τὸ παχὺ εἶναι αὐτὸ ὡς αἷμα· τὸ λοιπὸν ὅπτα σφοδρτέρως ἡμέρας β' ἢ γ', καὶ κατενέγκας, ἔκχεε εἰς τὸ τοῦ φαρμάκου λείψανον ἐν ἐκάστῳ, καὶ γίνεται ἰός. Περὶ τούτου ἔλεγεν ὁ Πηβίχιος· «Διαμερίσατε τὸ φάρμακον εἰς μέρη δύο, καὶ τὸ ἥμισυ ἔχετε ἐν ὀστρακίνῳ ἀγγεῖῳ, τὸ δὲ ἕτερον εἰς χαλκοῦν.» Τοῦτο αἰνιττόμενος δι' ἐνός, ἀπὸ μὲν [τοι] τοῦ ὀστρακίνου τὴν ὀπτησιν, ἀπὸ δὲ τοῦ χαλκοῦ τὴν ἴωσιν. Προεῖπε δὲ καὶ τὴν λεύκωσιν ἀπὸ τοῦ εἰρηκέναι ἐν δαφνίνοις ξύλοις καίεσθαι τὸν χαλκόν, τουτέστιν τὸ θεῖον ἄθικτον τῷ ἔχοντι φύλλα δάφνης, ἵνα ἔχῃς εἰδέναι τὴν τῶν ἀρχαίων ἀρετὴν, πῶς φανερώς πάντα εἰρήκασιν· δοκοῦντες πάντα κρυῖψαι, φανερώς εἰρήκασιν· «Πρῶτον ἐλαφροῖς φωσὶν, ἵνα συμπῇ τὸ ὕδωρ τοῦ θεοῦ ἀθίκτου.» Περὶ ὧν φώτων ἡ Μαρία ἔλεγεν ἐκ προβάσεως τὰ φῶτα, καὶ πάλιν ἐκ προσαγωγῆς τὸ πῦρ, ὅταν ἀρκούντως ποιῇ, προσδωτέρως, ἵνα σωθῇ ὁ νοῦς, ἐκ προβάσεως τὰ φῶτα. Ὁ δὲ καιρὸς ὁ θερινὸς, καὶ ἡ πορφύρα καιρὸν ἴδιον ἔχει διὰ τὰς λύσεις καὶ ψύξεις τὸ ἀλιστέον, ὅτι καὶ τὸ κόμμι δάκρυον αὐτομάτως προερχόμενον, ἀπὸ τῆς ἰδίας φύσεως, θέρος. Ἦκουσα δὲ τινῶν ὅτι ἐν παντὶ καιρῷ γίνεται ἡ ἡμῶν ἐργασία, καὶ ἀμφιβάλλω.